

Kokemuksia apilan käytöstä säilörehunurmilla Pohjois-Karjalassa

Jari Huikuri, Nurmituotannon ja maan kasvukunnon asiantuntija ProAgria Itä-Suomi (22.2.2024)

Pohjois-karjalaisilla tiloilla käytetään apilaa rehunurmista sekä tavanomaisessa että luonnonmukaisessa tuotannossa. Menestys on ollut vaihtelevaa, koska apila on vaativa viljelykasvi. Viljelyn onnistuessa apilanurmi kuitenkin tuottaa hyvän kuiva-ainesadon kohtuullisilla kustannuksilla. Sillä voi lisätä omavaraista valkuaistuotantoa ja parantaa karjatilan taloudellista tulosta.

Viljelijän on tiedettävä millä peltolohkoilla apila voisi menestyä. Se säilyy parhaiten hyvärakenteisella savisella maalla, mutta tuottaa hyvin satoa kaikilla kivennäismailla. Viljelyssä on hyvä huomioida peltolohkon toimiva kuivatus ja pH:n tulisi olla vähintään tyydyttävässä viljavuusluokassa. Ravinteiden maasta ottajana apila on tehokas ja kaliumin, magnesiumin ja boorin riittävyteen on kiinnitettävä huomiota. Sopiva maan pH ja ravinnetila edesauttaa myös apilan ja typensitojabakteerien symbioosia ja siten biologista typensidontaa. Maahan lisätty helppoliukoinen typpi (lietelanta, väkilannoitteet) on kasvua ja talvehtimistä haittaava tekijä. Runsaan apilakasvuston paalujuuristo muokkaa tiivistä maata ja samalla se tuottaa erinomaisen esikasvivaikutuksen.

KESTÄVYYTTÄ NURMESTA

Kuva: Tavanomaisesti tuotettu 2. vuoden timotei-nurminata-puna- apila nurmi, Nurmes 15.6. 2022

Apilaa viljellään monilajisissa nurmissa esim. timotei-nurminata-ruokonata-englanninraiheinä. Parhaiten se menestyisi pelkästään timotein kanssa, mutta silloin odelmasato jää liian pieneksi. Säilörehupeltoihin lisätään nykyään mahdollisimman monta kasvilajia myös puna-, valko- ja alsikeapilaa. Apila soveltuu parhaiten kahden niiton menetelmään. Perinteisesti sen niitto vältetään syyskuussa, jotta talvehtiminen varmistuisi. Nurmia kannattaa täydentää kasvuston aukkopaikkoihin apilan siemenellä heti ensimmäisen satovuoden keväällä. Sadonkorjuun ja karjanlannan levityksen aikainen tallaus ja koneiden maata tiivistävä vaikutus heikentävät apilan kasvua ja nopeuttavat sen häviämistä.

Apilapitoiset säilörehunurmet niitetään nurmiheinien kasvurytmin mukaisesti, jolloin apilan ensimmäisen niiton kuiva-aine- ja valkuaissato jäävät hieman vajaaksi, mutta sadon sulavuus on vielä korkea. Nurmien ikä kannattaa rajoittaa kahteen-kolmeen vuoteen ja viljelykierrossa järjestää apilattomia vuosia. Luonnonmukaisessa tuotannossa apila typensitojakasvina on kasvun moottori, mutta sen hyödyntämistä kannattaa kokeilla myös tavanomaisen kotieläintuotannon rehustuksessa. Parhaimmillaan se tuottaa myös ympäristö- ja luonnon monimuotoisuushyötyjä.